

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/140
KARAR NO : 2021/184
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 79. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : stanbul Gaz Da ıtım San. ve Tic. A. . (GDA)
Vekili : Av. E.K.
Davalı : stanbul Büyük ehir Belediye Ba kanlı ı
Vekili : Av. M.Ö.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. stanbul Büyük ehir Belediye Ba kanlı ı'nın 24/06/2020 tarihli ve 2307-2347 sayılı Encümen Kararı ile, Beykoz İçesi, Merkez Mahallesi, Beykoz Elmalı Yolu Caddesi üzerinde, davacı stanbul Gaz Da ıtım Sanayi ve Ticaret A. . tarafından izinsiz altyapı kazısı yapıldı ı ve kazı alanının usulüne uygun kapatılmadı ının tespit edildi inden bahisle, davacı adına 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 79. maddesi uyarınca 4.230 TL idari para cezası verilmi tir.

2. Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. **Beykoz Sulh Ceza Hâkimli i 01/10/2020 tarihli ve D. .2020/1032 sayılı kararı** ile, itiraz konusunun 2464 sayılı Kanun'un 79. maddesinden kaynaklı idari para cezası oldu u, içeri inin izinsiz alt yapı kazısı yapılmasına ili kin oldu u, bu nedenle ba vurunun çözümünün idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle ba vurunun görev yönünden reddine karar vermi , verilen karara davacı vekili tarafından yapılan itiraz, stanbul Anadolu 1. Sulh Ceza Hâkimli inin 16/11/2020 tarihli ve D. .2020/6954 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmi tir.

4. Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

5. **stanbul 3. dare Mahkemesi 20/01/2021 tarihli ve E.2020/1987 sayılı kararı** ile, 2464 sayılı Kanun'un Mükerrer 79. maddesi hükmü uyarınca uygulanan para cezalarının görüm ve çözümüne ili kin özel bir düzenleme bulunmadı ından, dava konusu idari para cezasının Kabahatler Kanunu kapsamında idari yaptırım niteli inde bulundu undan, uyu mazlı ın görüm ve çözümünün 5326 sayılı Kanun'da yer alan hükümler uyarınca adli

yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermi tir.

III. LG L HUKUK

6. 2464 sayılı Kanun'un "Altyapı kazı izni harcı" ba lı 1 altında düzenlenen Mükerrer 79. maddesi öyledir:

"(Ek: 15/2/2018-7099/10 md.)

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde umumi hizmet alanlarında yapılacak kazı i lemleri için belediyece verilecek altyapı kazı izni, altyapı kazı izni harcına tabidir. Bu harcın mükellefi altyapı kazı izni talebinde bulunanlardır.

Altyapı kazı izni harcının matrahı, öncelikle Çevre ve ehircilik Bakanlı nca yayımlanan birim fiyatlar olmak üzere Ula tırma, Denizcilik ve Haberle me Bakanlı ı veya bunların ilgili birimlerince yayımlanan birim fiyatlarının, bu idarelerde kazı alanı türü itibarıyla birim fiyatının olmaması halinde di er kamu kurum ve kurulu larınca yayımlanan birim fiyatlarının, kazı alanıyla çarpılması sonucu bulunan ve alan tahrip tutarı olarak tanımlanan tutardır. Altyapı kazı izni harcı, alan tahrip tutarı üzerinden binde 2 oranında alınır. Cumhurba kanı belediye grupları itibarıyla bu oranı yarisına kadar indirmeye, on katına kadar artırmaya yetkilidir.

Bu madde kapsamında verilecek altyapı kazı izinleri için ilgili belediyeden altyapı kazı izni belgesi alınır. Altyapı kazı izni ba vuruları on be gün içerisinde sonuçlandırılır. Altyapı kazı alanı ile kazı sırasında di er altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesisler kazıyı yapan tarafından eski haline getirilir. Altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının pe in yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. zinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının be katına kadar idari para cezası verilir. dari para cezası, ilgisine tebli tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu yerlerin alan tahrip tutarı, varsa teminatı dü ülerek ayrıca tahsil edilir."

7. Kanun'da davacının i ledi i ileri sürülen kabahate ili kin idari yaptırım düzenlenmi , ancak bu idari yaptırıma kar ı kanun yoluna ili kin bir düzenlemeye yer verilmemi tir.

8. Öte yandan, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini de i tiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi öyledir:

" (1) Bu Kanunun;

a) darî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Di er genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

9. Kanun'un "Ba vuru yolu" ba lıklı 27. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

" dari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

10. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başkanlık bulunulmuş oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ilkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyu mazlılığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇFTÇ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüldüğünden:

12. Dava, davacı adına 2464 sayılı Kanun'un Mükerrer 79. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

13. Olayda, davanın, 2464 sayılı Kanun uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açıldığı, 2464 sayılı Kanun'da, bu Kanun uyarınca verilen idari para cezasına karşı kanun yoluna ilkin bir düzenlemenin bulunmadığı anlaşılmıştır.

14. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

15. Görev kuralları kamu düzenine ilkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müstesna hakkı doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişi de etkili olacaktır, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

16. Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekecektir; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de iklin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyecektir.

17. Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun de iklini ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

18. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 2464 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anlaşılmı tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildi inden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, stanbul 3. dare Mahkemesince yapılan b a vurunun kabulü ile, Beykoz Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 01/10/2020 tarihli ve D. .2020/1032 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDU UNA,

B. stanbul 3. dare Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile, Beykoz Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 01/10/2020 tarihli ve D. .2020/1032 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde OY BİRLİKLE KESİMLER OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN